

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoE/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823200045
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5823200045.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členiek senátu JUDr. Márie Dubcovej, Mgr. Zuzany Štolcovej, vo veci oprávneného: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, D., zastúpeného zástupcom: JUDr. Pavel Novotný, advokát, so sídlom E. F. XXXX/X, C. G., proti povinnej: B. H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, I., o výkon rozhodnutia vo veci maloletej H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, mal. dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, o odvolaní povinnej proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č.k. 7Em/1/2023-156 zo dňa 20. septembra 2023

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Námestovo č.k. 7Em/1/2023-156 zo dňa 20. septembra 2023 p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Námestovo nariadil výkon rozhodnutia - uznesenia Krajského súdu v Žiline č.k. 9CoP/53/2022-118 zo dňa 30. novembra 2022 v časti o úprave styku otca maloletého dieťaťa s maloletým dieťaťom H. B., nar. XX.XX.XXXX.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 376 ods. 1 a 3 CMP v spojení s § 3 ods. 1 a 2 Vyhlášky MS SR č. 207/2016 Z.z., keď konštatoval, že styk otca s dieťaťom v zmysle exekučného titulu - uznesenia Krajského súdu v Žiline č.k. 9CoP/53/2022-118 zo dňa 30. novembra 2022 sa ani raz nerealizoval. Matka (povinná) neplní povinnosť maloletej na styk s otcom (oprávneným) riadne pripraviť, nakoľko prípravu na styk nemožno zredukovať len na zbalenie potrebných osobných vecí, ale treba ňou rozumieť aj prípravu dieťaťa na styk s otcom (oprávneným) po psychickej stránke, t.j. pozitívne motivovať dieťa na styk, vysvetliť mu, že má právo stretnúť sa s otcom (oprávneným), a že je to potrebné a priaznivé pre jeho zdravý psychický vývoj. V prejednávanej veci sa deje opak, matka (povinná) má voči otcovi (oprávnenému) množstvo výhrad, spochybňuje, resp. úplne neguje, že by bol schopný sa o dieťa postarať, že by k nemu dieťa pociťovalo pozitívne pocity, že by stretnutia dieťaťa s otcom mohli byť pre dieťa prospešné alebo aspoň, že by ich mohlo považovať za príjemne strávený voľný čas. Dieťa síce naozaj deklaruje, že sa s otcom (oprávneným) nechce stretávať, ale toto správanie nevyjadruje jeho skutočne slobodný názor, je totiž vystavené konfliktu lojality. Počas prvotného rozhovoru s kolíznym opatrovníkom vyjadrilo želanie stretávať sa s otcom (oprávneným) a neuviedlo, že by mali negatívny vzťah, alebo negatívne skúsenosti, ako tvrdila matka (povinná). S otcom (oprávneným) sa má záujem stretnúť v období, keď je v škole. Pokiaľ sa dieťa odmieta stretávať s otcom (oprávneným), nejde o jeho slobodné rozhodnutie, ale rozhodnutie, ktoré je ovplyvnené vtažením dieťaťa do rodičovského konfliktu. Dieťa v tomto veku si uvedomuje situáciu ohľadne rozchodu svojich rodičov aj skutočnosť, že rodičia spolu nedokážu zmysluplne komunikovať, a tiež vníma, že matka (povinná) má k otcovi (oprávnenému) negatívny vzťah. Matka (povinná) síce deklaruje, že plní rozhodnutie, ktorým súd upravil styk otca (oprávneného) s dieťaťom, ale v skutočnosti odignorovala odborné poradenstvo, ktoré mohlo napomôcť k zlepšeniu komunikácie medzi rodičmi a podporiť vzťah s dieťaťom, preto neexistuje ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý by sa dieťa nemohlo stretávať so svojím otcom (oprávneným).

3. Proti uvedenému uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie povinná (č.l. 179-184 spisu) z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) CSP, ktorá žiadala napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť v celom rozsahu ako nedôvodné, nepresvedčivé, v rozpore so zákonom, nepreskúmateľné, ktoré nemá oporu vo vykonanom dokazovaní ani v zákone. Súd prvej inštancie rozhodol výlučne formálne neprihliadajúc na práva a oprávnené záujmy maloletej, ktorá zažila neprímerané, hrubé, násilnícke chovanie otca (oprávneného) i v jeho podnapitom stave k nej a k matke (povinnnej), keď žili v spoločnej domácnosti. Mala za to, že maloletú H. riadne pripravuje na stretnutia s oprávneným. Súd ani kolízny opatrovník sa nikdy nezúčastnili styku otca (oprávneného) s maloletou H. a nikdy neboli prítomní v uvedené dni, kedy je otec oprávnený sa stykať s maloletou H.. Maloletá má svoje dôvody prečo odmieta ísť s oprávneným, ktoré uviedla i otcovi (oprávnenému) i pracovníčke kolízneho opatrovníka, avšak táto ich súdu zamlčala. Názor súdu vyjadrený v odseku 9. odôvodnenia napadnutého uznesenia považovala za svojvoľný, pretože otec (oprávnený) pred súdom neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by dávali záruku, že sa dokáže o maloletú H. riadne postarať, že sa k nej nebude hrubo a urážlivo správať, že nebude požívať alkohol, že jej fyzicky neublíži. Mala za to, že kolízny opatrovník neosvedčil žiadnym dôkazom skutočnosť, že matka (povinná) odmietla odporúčané psychologické poradenstvo na referáte poradensko-psychologických služieb za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi, na ktorú súd poukázal v odseku 3. odôvodnenia napadnutého uznesenia. Nariadený výkon rozhodnutia považovala za všeobecný a neukladajúci žiadnu konkrétnu povinnosť odvolateľke. Mala za to, že maloletej poskytuje tú najlepšiu starostlivosť, takú akú jej otec (oprávnený) nie je schopný poskytnúť. Poukázala na webovú stránku Centra pre deti a rodiny D., o.z. a zdôraznila, že spolu s maloletou nie sú klientami predmetného občianskeho združenia, zároveň nie sú občania v hmotnej núdzi, zdravotne postihnutí ľudia, ani prijímatelia sociálnej služby. Nepotrebujú vykonávanie sociálno-právnej ochrany detí, v ich životoch nedochádza k vzniku krízových situácií v rodine a niet žiadnych porúch psychického ani fyzického ani sociálneho vývinu. Mala za to, že nie je v záujme maloletej uloženie výchovných opatrení ani povinností podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, ani nariadeniu výkonu rozhodnutia. Za ospravedliteľné dôvody, pre ktoré maloletá nechce s otcom (oprávneným) realizovať styk, považovala škodlivé zaobchádzanie oprávneného, jeho agresivitu. Nebráni v styku maloletej s otcom (oprávneným), exekučný titul rešpektuje a maloletú vždy a riadne pripravuje na stretnutie s otcom (oprávneným), a to každý párný týždeň v piatok na 17:00 hod.. Maloletej vždy pripraví veci na dva dni (odev, obuv a školské potreby), maloletú odovzdáva otcovi (oprávnenému) v mieste trvalého bydliska. Otec (oprávnený) maloletú vždy pri príchode vystraší, čím prehľbuje nespokojnosť maloletej s jeho vynucovacím chovaním. Namietala absenciu zákonných dôvodov k uloženiu pokuty povinnej a k zastaveniu výplaty prídavku na dieťa. Uviedla konkrétne situácie, ktoré podporujú nedôveru maloletej v oprávneného (neslušné gesto, krik). V podanom odvolaní zároveň poukázala na § 1 ods. 1 a 2, § 3 ods. 1 až 3, § 4 ods. 1 a 2, § 5, § 6 ods. 1 až 3, § 7, § 8 a § 9 ods. 1 až 4 Vyhlášky MS SR č. 207/2016 Z.z. a namietala, že súd prvej inštancie nepostupoval v ich zmysle, keď konštatoval, že matka (povinná) si neplní povinnosť maloletú na styk s otcom (oprávneným) pripraviť, ktoré tvrdenie je vymyslené, bez opory vo vykonanom dokazovaní a ani v zákone. Úvahy súdu prvej inštancie, že matka (povinná) maloletú nepripravuje po psychickej stránke na styk s otcom (oprávneným), že odmietanie styku nie je slobodným rozhodnutím maloletej, ale jej vťahnutím do rodičovského konfliktu, považovala za svojvoľné a majúce tendenciu spôsobiť ujmu na právach maloletej H..

4. K odvolaniu povinnej sa vyjadril Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, ktorý z dôvodu, že nedisponoval novými skutočnosťami, zotrval na predošlých vyjadreniach (č.l. 187 spisu).

5. K doručenému odvolaniu povinnej sa vyjadril oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu podaním zo dňa 05.12.2023 (č.l. 191-192 spisu), ktorý navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. Odvolanie považoval za nedôvodné, nakoľko napriek exekučnému titulu povinná do dňa podania vyjadrenia ani raz oprávnenému neumožnila styk s maloletou a účelovo tak bráni v tom, aby sa otec (oprávnený) mohol so svojou dcérou stykať, čím maloletú sústavne a dlhodobo ochudobňuje o prítomnosť otca (oprávneného) ako druhého rodiča. Súčasne uviedol, že nesúhlasí ani s tvrdením povinnej, že napadnuté uznesenie je nesprávne a nepresvedčivé, keďže okresný súd dostatočným a zrozumiteľným spôsobom svoje rozhodnutie odôvodnil. Mal za to, že povinná nerešpektuje ani nariadené neodkladné opatrenie, nepodrobuje sa žiadnemu sociálnemu ani inému odbornému poradenstvu, neposkytuje súčinnosť pri vypracovaní znaleckého posudku, a preto považoval

za vhodné bezodkladne pristúpiť k uloženiu pokuty matke (povinnej), resp. k zastaveniu výplaty prídavku na dieťa.

6. Vo svojich ďalších podaniach účastníci zotrvali na svojich vyjadreniach v priebehu prvoinštančného aj odvolacieho konania.

7. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP, § 2 ods. 1 CMP), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 377 ods. 3 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP ako vecne správne potvrdil.

8. Preskúmaním obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že v prejednávanej veci sa oprávnený - otec maloletej H. domáhal výkonu rozhodnutia - uznesenia Krajského súdu v Žiline č.k. 9CoP/53/2022-118 zo dňa 30. novembra 2022, ktorým súd upravil styk otca (oprávneného) s maloletou, a to každý páry týždeň v piatok od 17:00 hod. do nedele 17:00 hod. s tým, že otec (oprávnený) si maloletú pred uskutočnením styku prevezme a po ukončení styku matke (povinnej) vráti v mieste obvyklého pobytu maloletej. Matku (povinnú) zaviazal povinnosťou maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať ju otcovi (oprávnenému) v určenom čase v mieste obvyklého pobytu maloletej.

9. Vychádzajúc z týchto skutočností potom súd prvej inštancie postupoval správne, keď na základe takéhoto návrhu skúmal, či dochádza k styku otca (oprávneného) s maloletou. V tomto smere dospel i k správne záveru, keď na základe zistených skutočností nariadil vo veci výkon rozhodnutia.

10. Odvolanie proti nariadenému výkonu rozhodnutia možno podľa § 377 ods. 3 CMP odôvodniť len tým, že exekučný titul nie je vykonateľný, alebo okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, spôsobili zánik uloženej povinnosti. Odvolacie dôvody sa teda môžu týkať len takých skutočností, ktoré by znamenali nemožnosť realizovať výkon rozhodnutia.

11. Z obsahu odvolania vyplynulo, že povinná podala odvolanie z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) CSP. Povinná teda neuviedla žiadny z dôvodov taxatívne vymedzených v zmysle ustanovenia § 377 ods. 3 CMP a ani z obsahu spisového materiálu nebol krajským súdom zistený žiadny z uvedených dôvodov. Súčasťou spisového materiálu sp.zn. 7Em/1/2023 bol exekučný titul - uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 9CoP/53/2022-118 zo dňa 30. novembra 2022 s vyznačenou doložkou vykonateľnosti (č.l. 14-16 spisu) a okolnosť, ktorá by spôsobila zánik uloženej povinnosti v konaní preukázaná nebola.

12. Po preskúmaní dôvodov napadnutého uznesenia, ako aj obsahu prislúchajúceho spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie povinnej, a to s poukazom na § 377 ods. 3 CMP nie je dôvodné.

13. Je potrebné zdôrazniť, že styk rodiča, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je obzvlášť citlivou a z časového hľadiska prioritnou agendou, ktorá má pre účastníkov konania, predovšetkým však pre maloleté dieťa mimoriadny význam. Povinná, ktorej súd neodkladným opatrením zveril maloletú do osobnej starostlivosti, plní v živote maloletého dieťaťa dôležitú úlohu nie len z hľadiska trávenia spoločných chvíľ, na ktoré situácie rozsiahlo poukazuje vo svojich podaniach, ale jej úlohou je aj psychická príprava maloletej na styk s oprávneným. Základným právom každého maloletého dieťaťa je právo na pravidelný kontakt s obidvoma rodičmi. Záujem maloletého dieťaťa vyjadrený v Čl. 4 CMP treba skúmať z objektívneho hľadiska a je nesporné, že v takom prípade je v záujme maloletej, aby si udržiavala pozitívny vzťah k obojmu rodičom, a to nevyhnutne vyžaduje pravidelný styk aj s otcom (oprávneným). Pokiaľ jeden z rodičov kladie prekážky už len snahe o zlepšenie vzťahov prostredníctvom sociálneho alebo iného odborného poradenstva, nie je jeho konanie v záujme dieťaťa. Tak, ako to správne konštatuje súd prvej inštancie, s ktorým záverom sa stotožnil aj odvolací súd, povinná neplní povinnosť maloletú na styk s oprávneným riadne pripraviť, t.j. pozitívne motivovať dieťa na styk, nakoľko maloletá je podľa názoru súdu vo veku, kedy matku (povinnú) poslúchne. Povinná svojím prístupom nemôže v živote maloletej H. nahradiť otca (oprávneného), tento má rovnako ako matka (povinná) pre maloletú nezastupiteľné postavenie.

14. Pokiaľ povinná tvrdí, že oprávnený spôsobil odmietavý postoj maloletej svojím správaním z čias, kedy s maloletou žil v spoločnej domácnosti, resp. svojím správaním pri preberaní maloletej, odvolací súd konštatuje, že uvedené námietky neboli v konaní žiadnym dôveryhodným spôsobom preukázané, a teda nebol dôvod na ne prihliadnuť pri posúdení najlepšieho záujmu maloletej.

15. Krajský súd nerozhodoval o trovách odvolacieho konania, nakoľko o nich bude rozhodnuté v uznesení, ktorým sa konanie o výkon rozhodnutia zastavuje za aplikácie § 391 CMP.

16. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).